

Velká písmena

**Jaký je rozdíl mezi následujícími
podstatnými jmény?**

obecná

vlastní

kočkaMicka

dívkaEliška

knihaBabička

Podstatná jména vlastní

Podstatná jména vlastní píšeme s velkým počátečním písmenem.

Označují:

- určitou osobu
Alois, Jirásek, Marie
- určité zvíře
Alík, Micka, Rex

- určitou věc, místo, horu, řeku, zemi, stát
apod. časopis **K**věty, **B**rno, **J**eštěd, **S**vitava,
Slovensko

Podstatná jména vlastní

Úlohu vlastních jmen mohou mít také víceslovné
názvy.

Česká republika, **L**ysá hora, **P**rodaná nevěsta,
Velká **B**ritánie, **K**ralický **S**něžník, **D**en **Z**emě

1. pravidlo

V několika slovných názvech osad (měst, obcí) se píše vše s velkým písmenem kromě předložek.

Nové Město na Moravě, Kamenice nad Lipou, Lázně Bělohrad, Mariánské Lázně, Jakobov u Moravských Budějovic, Vicenice u Náměšti nad Oslavou

Ale pozor!

Kostelec nad Černými lesy

2. pravidlo

Rychnov v Orlických horách

V názvech městských čtvrtí a sídlišť se také píše vše s velkým písmenem kromě předložek.

Černá Pole, Malá Strana, Kamenný Vrch,
Jižní Město

Ale pozor!

3. pravidlo

Slovo „sídliště“ může být někdy součástí názvu a v tom případě se píše s velkým písmenem. Je nutná znalost pojmu! **S**ídliště **A**ntala **S**taška

V názvech obsahujících slovo náměstí, ulice, most, moře, záliv, ostrov, poloostrov apod. píšeme velké písmeno jen v přívlastku těchto slov.

náměstí **M**íru, ulice **P**olitických vězňů, **P**yrenejský

4. pravidlo

poloostrov, mys **D**obré naděje, ostrov **S**vatá
Helena,

Tichý oceán, most **L**egionářů, **Č**erné moře, **L**ysá hora

Pokud takové názvy začínají předložkou, píšeme s velkým písmenem nejen předložku, ale i první slovo po předložce.

ulice **U** Křížku, restaurace **U** **Č**erného koně, hotel **U**

5. pravidlo

Vysmáté **L**ucie, **t**řída **K**apitána **J**aroše, **n**áměstí **N**ad
Kapličkou, **m**ost **U** **Z**latého **I**va

Názvy států a kontinentů začínají velkým písmenem vždy na začátku. Pokud název obsahuje další vlastní jméno, píše se i to s velkým písmenem.

6. pravidlo

Slovensko, Spolková republika Německo, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Spojené státy americké, Česká republika, Polsko

Názvy oblastí se píší s velkým počátečním písmenem.

Haná, Prachaticko, Karlovarsko, Jihlavsko

Přídavná jména světových stran nám blíže určují místo, píší se s malým písmenem.

7. pravidlo

jižní **E**vropa, **s**everní **Č**echy, **v**ýchodní **A**sie

Ale pozor!

Severní **A**merika, **J**ižní **A**merika

Úkol 1: Doplňte správně velká a malá písmena.

_eská _epublika, _rlické _ory, _eský _áj, _arlovy
_ary, _ídliště _íru (je součást názvu), město _erná
_ora, _otel _a _yhlídce, _estaurace _ _ří _ilií,
_pojené _rálovství _elké _ritánie a _everního
_rska, _kandinávský _oloostrov, _ázně _ělohrad,
_amanšský _růplav, _alá _trana, _aná, _everní
_frika, _ižní _merika

Úkol 1: Doplňte správně velká a malá písmena.

Česká **r**epublika, **O**rlické **h**ory, **Č**eský **r**áj, **K**arlovy **V**ary, **S**ídliště **M**íru (je součást názvu), město **Č**erná **H**ora, **h**otel **N**a **V**yhliďce, **r**estaurace **U** **T**ří **l**ilií, **S**pojené **k**rálovství **V**elké **B**ritánie a **S**everního **I**rska, **S**kandinávský **p**oloostrov, **L**ázně **B**ělohrad, **L**amanšský **p**řůplav, **M**alá **S**trana, **H**aná, **s**everní **A**frika, **J**ižní **A**merika

7. pravidlo

Dále se velkým písmenem označují :

- příslušníci národa, státu či obyvatelé obce
Čech, Evropan, Australan, Slovan, Albánec, Brňák

- spolky, podniky a značky

Sokol, Škoda Favorit, Kometa, Český zahrádkářský svaz

- umělecká díla, časopisy a noviny

Prodaná nevěsta, Lidové noviny, Kytice, Čtyřlístek

7. pravidlo

Dále se velkým písmenem označují :

- názvy svátků a významných dnů

Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den Země

- názvy revolucí

Květnová revoluce, Sametová revoluce,

Velká říjnová revoluce

7. pravidlo

Dále se velkým písmenem označují :

- názvy vesmírných těles a souhvězdí **M**alý vůz,
Slunce, **M**ěsíc

Ale pozor!

Dnes vyjde **s**lunce v 5 hodin. Na nebi už svítí **m**ěsíc.

Ve **v**esmíru byl Jurij Gagarin.

8. pravidlo

Pokud je za pojmy městský úřad, obecní úřad, základní škola a gymnázium místo, kde sídlí, pak působí jako úřední názvy instituce a píšeme je s počátečním velkým písmenem.

Městský úřad v Tišnově, Gymnázium Křenová,
Základní škola Šlapanice, Obecní úřad v Nové Vsi

Ale pozor!

9. pravidlo

Napíšu na **o**becní **ú**řad. Chodím na **š**lapanické **g**ymnázium. Naše **z**ákladní **š**kola se bude opravovat.

Naopak malé písmeno píšeme vždy:

- u člena spolku, přívržence hnutí či náboženství
spartán, **h**usita, **e**vangelík, **s**okol, **s**kaud

10. pravidlo

- u rasy

černoch, indián, běloch

9. pravidlo

Naopak malé písmeno píšeme vždy:

- u názvů válek první světová válka, búrská válka
- přídavných jmen odvozených od místa
brněnský, asijská, jihlavské
 - měna
euro, kuna, rupie

Úkol 2: Doplňte správně velká a malá písmena.

_ernoch, _meričan, spolek _erní _ytíři, _atolík,
středem _luneční _oustavy je _lunce, _oviny _udé
_rávo, _en _ítězství, _ametová _evoluce,
_olkswagen _olf, _asopis _ravo, _vátek _ráce,
_usitské války, _niha _abička, _pera _usalka,
_erudovy _ovídky _alostranské, _ilm _ratné _ahve

Úkol 2: Doplňte správně velká a malá písmena.

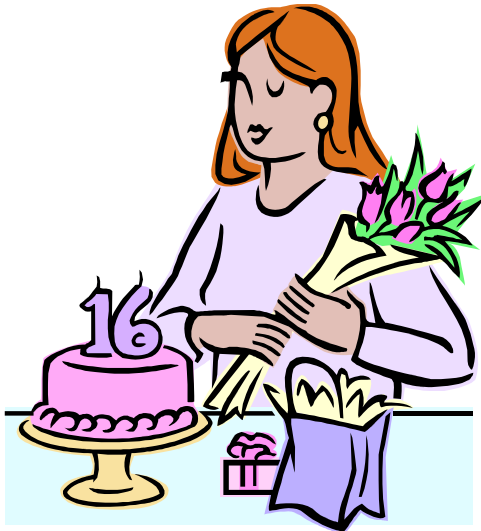
černoch, Američan, spolek Černí rytíři, katolík,
středem sluneční soustavy je Slunce, noviny Rudé
právo, Den vítězství, Sametová revoluce,
Volkswagen Golf, časopis Bravo, Svátek práce,
husitské války, kniha Babička, opera Rusalka,
Nerudovy Povídky malostranské, film Vratné lahve

Pravidla českého pravopisu

Další konkrétní či složitější případy psaní velkých písmen hledáme v Pravidlech českého pravopisu.

Na velká písmena pozor! Mohou úplně změnit význam věty!

Maminka dostala kytici.

Maminka dostala Kytici.

Test

1. Která věta je správně?

- a) Na dovolené ve Francii jsme potkali skupinu indů.
- b) Našimi sousedy jsou na Severu Poláci.
- c) Nejmenší kontinent světa obývají Australané.

2. Která věta je chybná?

- a) Do české republiky přijela Americká hvězda.
- b) Pojedeme do Spojených států amerických.
- c) Na Slovensku se platí eurem.

- b)
- c)

Test

3. Která věta je správně?

- a) Učili jsme se o Husitských válkách.
Můj bratr pobýval tři roky v severní Americe.
Itálie leží v jižní Evropě.

4. V jakém případě píšeme malé písmeno?

- a) u národnosti
- b) u rasy
- c) u spolku

5. V jakém případě píšeme velké písmeno?

- b)
- c)

Test

- a) názvy válek
- b) přídavná jména místní
- c) názvy významných dnů

6. Božena Němcová napsala:

- a) Knihu Divá bára.
knihu Divá Bára.
knihu divá Bára.

7. Chodím do:

- a) Základní Školy v Neratovicích.
- b)
- c)

Test

- b) základní školy v Neratovicích.
- c) Základní školy v Neratovicích.

8. Který řádek je správně?

- a) Půjdeme do restaurace u Měděné pánve.
- b) Ubytujeme se v hotelu U Tří křížků.
- c) Znam dobře Penzion U Černého vola.

9. Který řádek je správně?

- b)
- c)

Test

a) Atlantský oceán, Kanadán, Den dětí
Pyrenejský poloostrov, černochoch, Svátek Matek
ostrov Island, Muslim, Den Země

b)

c)

Zdroj

obrázky

www.office.microsoft.com